

вані злочини. Так, у кримінальних законах зарубіжних держав (у більшості із досліджених), як і в КК України, існують норми, якими встановлено відповідальність за вчинення незаконних абортів. Поряд з цим, у законодавстві зазначених країн є кримінально-правові норми, аналоги яких відсутні в КК України, а отже зарубіжний досвід є корисним для нашого законодавця.

Література:

1. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. №2341-III (із змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
2. Лист Департаменту конституційного, адміністративного та соціального законодавства управління соціального, трудового та гуманітарного законодавства Міністерства юстиції України від 20.06.2011. Відповідальність медичних працівників// Медичне право. – 2011. – № 8 (II). – С. 92.
3. Закон про кримінальне право Ізраїлю. Автор перекладу суддя Марат Дорфман: вид. 2-ге переробл. і доп., 2010. – 262 с.
4. Кодексу канонів Східних Церков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.ugcc.org.ua/CCEC/CCEC-toc.html>.
5. Коментар до особливої частини кримінального кодексу КНР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://asiabusiness.ru/law/law1/criminalcode/remark/#1>.
6. Кримінальний кодекс Азербайджанської Республіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
7. Кримінальний кодекс Голландії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
8. Кримінальний кодекс Грузії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
9. Кримінальний кодекс Китайської Народної Республіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
10. Кримінальний кодекс Республіки Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
11. Кримінальний кодекс Японії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
12. Кримінальний кодекс Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.
13. Пенитенциарный кодекс Эстонской Республики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimpravo.ru/page/zar-uk>.

УДК 343.23

***ШВЕЦЬ** Георгій*

МЕТА ЧИ ЦІЛІ ПОКАРАННЯ: ЯК ПРАВИЛЬНО?

Визначення поняття «мета покарання» в українському законодавстві надається в нормативно-правовому акті – Кримінальному кодексі України [2], далі – КК України, прийнятому на сьомій сесії Верховною Радою України 5 квітня 2001 року (набрав чинності з 1 вересня 2001 року), у якому встановлені підстави і принципи кримінальної відповіда-

льності, злочинність діянь, а також їх караність та інші кримінально-правові наслідки.

Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами (ч. 2 ст. 50 КК України). Словник української мови визначає слово «мета» як те, до чого хтось прагне, чого хоче досягти; ціль [4; 5, с. 683], тобто слова «мета» та «ціль» є синонімами.

Зі змісту ч. 2 ст. 50 КК України випливає, що мета покарання проявляється у чотирьох площинах: 1) кара щодо засудженого; 2) виправлення засудженого; 3) запобігання вчиненню засудженим нового злочину (спеціальна превенція); 4) запобігання вчиненню злочинів іншими особами (загальна превенція). Отже, поняття «мета покарання» за кримінальним законодавством визначається як кінцеві бажані результати, яких прагне досягнути держава засобами кримінально-правового впливу, і таких результатів налічується аж чотири, а не один, а це означає, що є некоректним використовувати термін «мета покарання», вбачаємо, що є доцільним говорити про цілі покарання з підстав, що викладені нижче.

Передусім потрібно зупинитися на понятті «літературна мова» та її основної ознаки – унормованості. Літературна мова є вищою формою вияву національної мови. Літературна мова – унормована мова суспільного спілкування, зафіксована в писемній та усній практиці. Поняття літературна мова нерозривно пов'язане з поняттям мовної норми: унормованість виступає основною ознакою літературної мови. Мовна норма – це сукупність загальноновизнаних мовних засобів, закріплених в процесі суспільної комунікації, що вважаються правильними та зразковими на певному історичному етапі. Мовні норми характеризуються системністю, історичною та соціальною зумовленістю, стабільністю й водночас змінністю.

Відповідно до ч. 1 ст. 10 (Розділ I – «Загальні засади») Конституції України, державною мовою в Україні є українська мова [1]. Згідно з ч. 2 ст. 6 Закону України «Про засади державної мовної політики» українська мова як державна мова обов'язково застосовується на всій території України при здійсненні повноважень органами законодавчої, виконавчої та судової влади [3]. Із зазначеного випливає, що нормативно-правові акти, яким є серед інших і КК України, законодавець повинен приймати тільки українською мовою, яка є унормованою літературною.

На нашу думку, законодавче визначення мети покарання, передбаченого чинною редакцією ч. 2 ст. 50 КК України, з використанням поняття «мета», є неточним. Справа в тому, що у всіх стилях літературної мови, крім художнього, іменник «мета» виступає тільки в однині. У поезії ж трапляється й множинна форма: «У золотому сяйві мет ми йдемо напружено вперед» (Володимир Сосюра). Якщо треба передати поняття мно-

жінності, користуються синонімом слова мета – ціль, що може виступати в множині і з конкретним значенням («Гармати стріляли по ворожих цілях»), і з абстрактним («Єдність цілей і прагнень») [6].

Тому вважаємо, що доцільно кару, виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами визначити як «цілі покарання», оскільки, у всіх стилях літературної мови, крім художнього, слово мета вживається тільки в однині, і лише у поезії допускається і множинна форма, а відповідно змінити і назву ст. 50 КК України з «Поняття покарання та його мета» на «Поняття покарання та його цілі».

Література:

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=254%E2%2F96-%E2%F0>.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року №2341-III (в редакції від 05.01.2017р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – ст. 131 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Про засади державної мовної політики: Закон України від 03 липня 2012 року № 5029-VI (у редакції від 08.11.2016 р.) // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 23. – ст. 218. – [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>.
4. Словник української мови. В 11 т. (Т. 4: І–М) / За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1970–1980. – Київ: Наукова думка, 1970–1980. Онлайнова версія словника на сайті Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні Національної академії наук України за посиланням: <http://www.inmo.org.ua/library.html>.
5. Словник української мови: в 11 т. / [ред. коллег. І. К. Білодід (голова) та ін.]. – К.: Наукова думка, 1970 – 1980. – Т. 4: І – М / [ред. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, П. П. Доценко]. – К.: Наукова думка, 1973. – 840 с.
6. Чак Є. Д. Чи правильно ми говоримо? – К.: Освіта, 1997. – 240 с. – Режим доступу: <http://chak-chy-pravylny-mu-hovorymo.wikidot.com/m>.

УДК 343.272

ЯРМОЛЕНКО Анжела

КОНФІСКАЦІЯ МАЙНА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Інститут конфіскації майна є одним із тих, який існував впродовж всього розвитку кримінального законодавства на території України. Термін «конфіскація» латинського походження (*confiscatio*), в буквальному перекладі означає відібрання будь-чого до скарбниці. При конфіскації за певних умов може бути вилучено повністю або частково будь-яке майно: речі, гроші, цінні папери тощо.